

Dublín ja no creu en el Vaticà

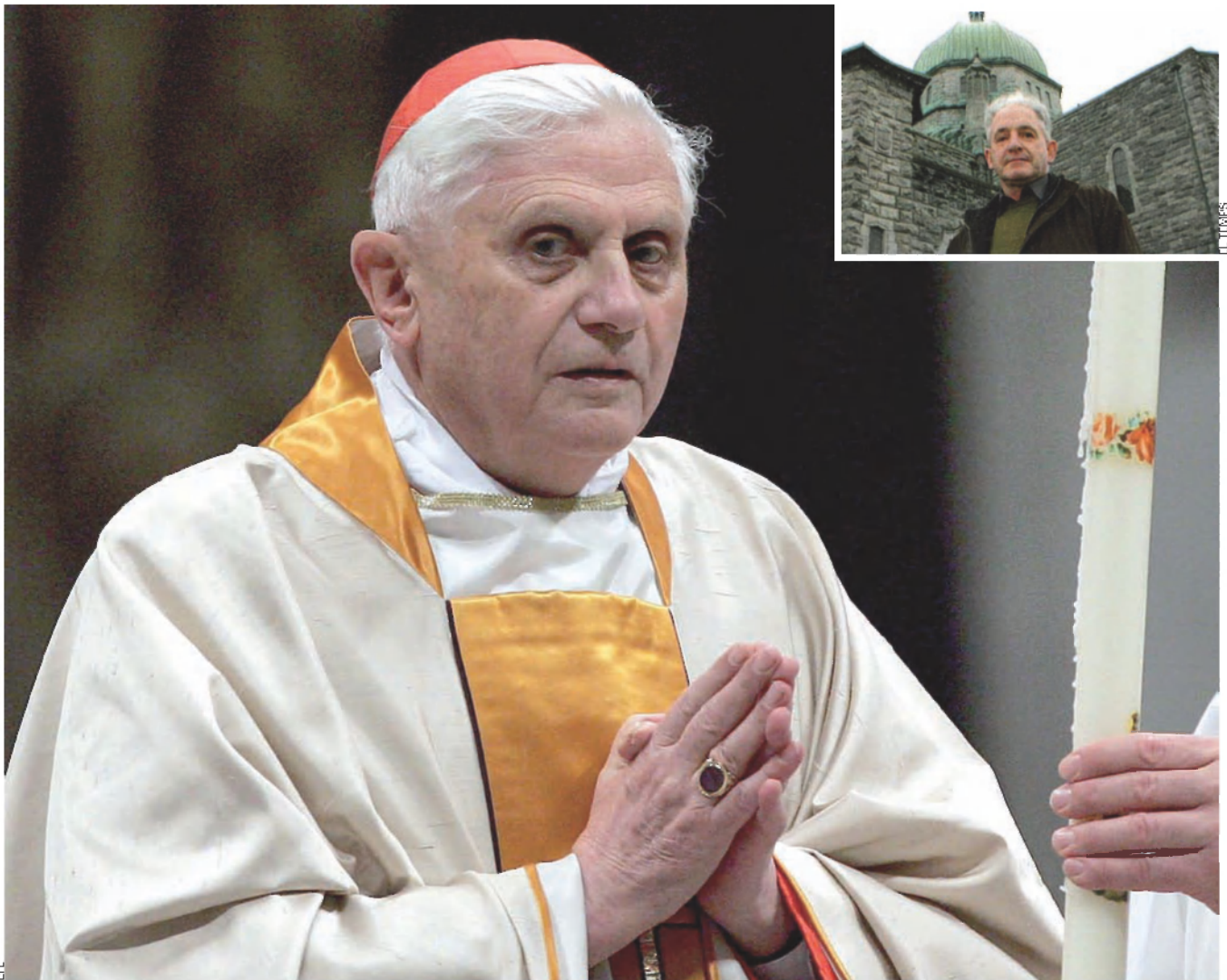
El Vaticà es defensa de les acusacions d'encobriment de capellans pederastes, però el govern irlandès ha elaborat un informe sobre abús a infants en una diòcesi catòlica. Ara tot s'ensorra.

Quan Tony Flannery es va ordenar de sacerdot va jurar passar la seva vida "en pobresa, castedat i obediència". Aquest estudiant d'un remot monestir a l'oest d'Irlanda ja no por continuar obeint.

La causa és un escàndol d'abusos que sacseja el país de fa temps, a més de l'informe sobre una investigació que volta des del juliol passat: destapa que durant molts anys els superiors de Flannery no van fer pas gran cosa per a protegir els infants dels capellans pederastes i, a més, van comptar amb el suport de la seu de l'Església a Roma.

Els bisbes de l'illa són "una colla de miserables sense cap mena de capacitat de lideratge", afirma Flannery. I el Vaticà –també incriminat–, sota el papat de Benet XVI, "ha perdut gran part de la seva autoritat entre els catòlics".

Flannery, de 64 anys, porta sandàlies, pantalons i un jersei. Pertany als redemptoristes, un orde que –com tot el món catòlic d'aquí– ha vist temps millors. Al monestir d'Esker hi viuen 18 homes, la meitat dels quals tenen més de 80 anys. Flannery és el segon més jove. Abans, les sotanes de Roma haurien fet callar un predicador rondinaire com

El papa Benet XVI i, a la part superior, el capellà irlandès Tony Flannery.

El cardenal Seán Brady (a la dreta), primate d'Irlanda, acompanyat de l'arquebisbe de Dublín, Diarmuid Martin, en sortint de la reunió que van tenir al Vaticà, el novembre del 2009, amb el papa Benet XVI, que va declarar que compartia "la indignació, la traïció i la vergonya" del poble irlandès.

aquest en un tres i no res. "Ara el Vaticà ja no té poder", diu Flannery, i hom ho pot ben creure.

Mentre el papa alemany considera que la seva missió consisteix a revifar la fe cristiana i s'afanya a visitar Alemanya amb aquest objectiu, Irlanda —una illa que havia estat molt devota— viu un canvi radical. Aquí ha començat l'era del postcatolicisme. I la raó és la indignació creixent amb l'església de Benet XVI.

Perquè, segons que veuen els irlandesos, el papa ni pot ni vol castigar i aturar els abusos a infants que s'han produït durant dècades a l'Església, malgrat haver promès indemnitzacions econòmiques a unes 15.000 víctimes. Ara tot s'ensorra: el nombre de persones que van a missa, els ingressos de les diòcesis, la reputació dels alts dignataris... Fins i tot la submissió a Roma dels polítics irlandesos. El sistema trontolla. "Per primera vegada tenim l'oportunitat de canviar alguna cosa", diu el rebel Flannery.

Aquest clergue és un dels portaveus d'una organització de protesta que es va fundar ja fa un any. Porta l'innocent nom d'Associació de Capellans Catòlics (Association of Catholic Priests, ACP) i creix constantment: ja té més de 500 membres. Són massa perquè el Vaticà no els senti.

Gairebé no hi ha cap dogma que sigui sagrat per a aquests catòlics. El Vaticà hauria de deixar de destinar bisbes a diòcesis on ningú no els vol, exigeix Flannery. Les dones haurien de poder ordenar-se, els creients haurien de poder participar. I el celibat s'hauria d'acabar, és clar: "Simplement, no funciona", explica el capellà.

Segons els mitjans de comunicació, els irlandesos s'estimen més escoltar el furiós clergue de l'ACP que no els homes grisos amb la mitra al cap. Els bisbes han resultat ser uns mentiders massa sovint.

Per a molts, la gota que ha fet vessar el got de la confiança en l'Església ha estat l'informe sobre la diòcesi de Cloyne, al sud de l'illa, que el Ministeri de Justícia va fer elaborar i que va aparèixer el juliol proppassat. Fa gairebé dos anys, una comissió estatal havia examinat si la diòcesi, com reitera contínuament, havia pres mesures prou eficaces per a protegir els infants dels pederastes.

El resultat: fins l'any 2008, els alts càrrecs de l'església van fer "de poc a no res". El bisbe, John Magee, va permetre que els capellans sospitosos tornessin a tenir contacte amb menors; la diòcesi va ocultar a la policia de 9 a 15 queixes.

El document també constata que el Vaticà no estava disposat a investigar els fets, igual com en les tres grans investigacions estatals anteriors.

Però els investigadors han tret a la llum informació sobre la correspondència secreta del Vaticà. I és del tot explosiva. El nunci —el representant de Roma a Dublín— havia qualificat les directives de l'Església irlandesa per a protegir els infants dels capellans de "projecte no vinculant", cosa que vulnera el dret eclesial. Per tant, deixava via lliure per a ignorar totes les resolucions de l'església.

Això va despertar la indignació de Diarmuid Martin, de 66 anys, l'iracund arquebisbe de Dublín, que s'ha guanyat la fama d'actuar sense pietat contra capellans pederastes, i contra una Església que els protegeix. Però és, com ara s'ha vist, un lluitador solitari. Almenys dins el cercle dels bisbes. Així que va sortir l'informe Cloyne, Martin va aparèixer a la televisió a punt de plorar.

"M'he d'avergonyar d'aquesta Església", va declarar. Quan li demanaren si hom podia creure la resta dels bisbes quan diuen que ara finalment actuen contra els abusos a menors, va respondre tímidament: "Espero que sí."

Martin va dir una cosa memorable: a Irlanda, com al Vaticà, hi ha “cordades”, associacions secretes que intenten, d’amagat, anul·lar les normes estatals i eclesiàstiques.

Com feia John Magee, el bisbe de Cloyne, que era molt conegut al Vaticà. A la dècada del 1970 vivia en una opulenta vil·la i va treballar per a tres papes com a secretari privat. Després, Joan Pau II el va destinar a la província irlandesa. Abans que els fets sortissin a la llum, Magee, de 74 anys, va abandonar els seus càrrecs.

El primer ministre irlandès, Enda Kenny, també condemna el Vaticà amb bons arguments. Això és molt significatiu en una illa tan religiosa, on abans tothom es considerava catòlic en primer lloc, abans que irlandès. Durant decennis, els bisbes sermonejaven el parlament si no els agradava un projecte de llei.

En aquest mateix parlament, ara Kenny fustiga “la cultura defectuosa, elitista i allunyada del món” del Vaticà. La seu de l’església ha caigut en el “narcisisme”, ha minimitzat “la violació i la tortura d’infants” i només es preocupen de conservar una bona imatge. La majoria d’irlandesos van aclamar el seu cap de l’executiu per aquestes paraules. El Vaticà, espantat, va retirar el seu nunci per a evitar una expulsió formal.

El ministre de Justícia, Alan Shatter, ja treballa en una llei que ha d’establir la protecció dels infants “pel damunt

A l'esquerra, manifestació de les víctimes d'abusos a Dublín, l'estiu del 2009. A la dreta, el primer ministre irlandès, Enda Kenny.

de regles internes d’agrupacions religioses”: qui s’assabenti d’actes d’abús als infants ha de posar-se en contacte amb la policia. Si no ho fa, pot arribar a complir penes de presó fins a cinc anys. L’Església ha protestat contra aquest projecte, perquè aquesta llei restringeix el secret de confessió.

De moment, el pantà encara no s’ha acabat de drenar: la sortida de l’informe Cloyne ha coincidit amb els descobriments de més casos. A la diòcesi de

Raphoe, al nord de l’illa, un investigador de l’església examina com han actuat els bisbes en la qüestió dels abusos a infants des del 1975.

Ha de presentar el seu informe a l’octubre. Tot apunta que parlarà de violacions de centenars d’infants. Tony Flannery, el capellà rebel, avisa: “A Raphoe també han passat coses.”

Marco Evers

Traducció de David Egea

Breus

El centre d’investigació Príncep Felip es dessagna

El centre d’investigació Príncep Felip, impulsat per la Generalitat i inaugurat l’any 2005 per a convertir-se en l’estendard de la investigació al País Valencià, camina cap a la desintegració. Les dificultats financeres (la Generalitat hi va destinar 9,8 milions l’any 2009, 6 milions el 2010, 4,6 enguany, i en preveu 2,2 per a l’any vinent) han acabat precipitant la fallida d’una institució que va nàixer amb greus mancances de gestió i amb un gust desmesurat pels fitxatges estrellats, segons que han denunciat els treballadors. Tot plegat, va motivar

El centre d’investigació Príncep Felip

la dimissió del comitè científic i del director científic, Carlos Simón, ara fa dues setmanes. Arran de la situació, la Generalitat té previst de reduir línies d’investigació, tancar laboratoris i obrir les instal·lacions a l’explotació d’empreses privades.

Un estudi relaciona els cognoms amb el cromosoma Y

Un equip d’investigadors de l’Institut de Biologia Evolutiva de Barcelona estudia les característiques dels cognoms catalans a partir de l’anàlisi genètica dels individus que porten aquests cognoms. Els investigadors han seleccionat cinquanta cognoms catalans i, en la primera fase del treball, demanen la participació d’homes voluntaris que aportin una mostra de saliva a partir de la qual s’anitzaran les característiques del seu cromosoma Y. El projecte es proposa de fer servir la variació en el cromosoma Y per a estudiar cinc característiques dels cognoms catalans.